

Stockholmshem

Handläggare

Ulrika Ridderstråle

ulrika.ridderstrale@stockholmshem.se

Dnr SHEM 2024/321

Dnr SSAB 2024/51

Stockholms Stadshus AB

remiss@stadshusab.se

Remiss av Remiss av Förslag till införande av gränsvärden för klimatdeklarationer av byggnader

Bakgrund

Boverket har haft i uppdrag av regeringen att lämna ett författningsförslag, för ett nästa steg, i regler om klimatdeklaration för byggnader, som bland annat innebär ett krav på att gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan införs tidigare än 2027. Centrala utgångspunkter för uppdraget har varit Boverkets förslag i rapporten från 2020 "Utveckling av regler om klimatdeklaration av byggnader". En annan central rapport har varit "Referensvärden för klimatpåverkan vid uppförande av byggnader", som Kungliga tekniska högskolan (KTH) genomfört på uppdrag av Boverket. Värden för klimatpåverkan har tagits fram i studien, som är representativa för dagens byggande av småhus, flerbostadshus, kontor, skolor samt förskolor. KTH:s rapport uppdaterades 2023 på Boverkets uppdrag. Förslag till gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan bygger på den uppdaterade rapporten från KTH.

Bolagets synpunkter

Rapport			
Kapitel/bilaga	Sida	Synpunkt	Förslag på justering/tillägg

Stockholmshem

<p>Dokument ”PM Komplettering gränsvärden...”</p>	<p>4</p>	<p>Gränsvärde flerbostadshus</p>	<p>Redan nu kan man med hjälp av EPD och klimatoptimering nå ner till 230 kg CO₂/BTA i flerbostadshus med betongstomme. Ett gränsvärde på 300 istället för 365 skulle ge en klimatbesparing på uppskattningsvis ca 1 000 000 ton CO₂-ekvivalenter (25 % över Stockholms stads territoriella utsläpp) varför AB Stockholmshem förespråkar detta som gräns istället. Omställningen bedömer vi kommer att gå för långsamt med ett gränsvärde på 365 kg CO₂-ekvivalenter/m²</p>
			<p>BTA. Branschen är i princip redan där, och lägre, idag.</p>
<p>Remiss</p>	<p>13</p>	<p>Formulering: ”Anpassningen till ett nytt sätt att bygga berör i första hand entreprenörer. Det handlar till exempel om att lära sig nya arbetssätt, som att exempelvis bygga med trä i stället för med betong, eller att optimera användningen av betong.”</p>	<p>Bland annat stomval måste ske tidigt under detaljplaneprocessen för att säkerställa max tillåtna byggnadshöjd som detaljplanen medger. Att ändra från betongstomme till trästomme är oftast inte ekonomiskt genomförbart eftersom projektet tappar en våning. Kostnadmässigt drabbar förslaget byggherren.</p>

Stockholmshem

Remiss	13	<p>Det finns större möjligheter vid projekteringen, att göra val som optimerar en byggnads klimatpåverkan. Projekteringskostnaderna kan därmed öka. Men det behöver inte betyda att byggkostnaderna ökar, under förutsättningen att byggnaden och materialåtgången optimeras. (s. 13)</p>	<p>Då en byggprocess tar många år, hinner gränsvärdet skärpas ytterligare under handläggnings- och projekteringstiden. Att då tvingas förhålla sig till nya, skärpta klimatkrav så långt fram som vid bygglov då processen redan fortgått i många år, kan medföra ökade kostnader till exempel för utbyte till klimatsmartare/utpekade material. Förslaget medför därmed en kostnadsökning framför allt för byggherrar.</p>
Remiss	90	<p>Utökad systemgräns (A-C)</p>	<p>Det är viktigt att Boverket tydligt definierar indata för beräkning av t ex livslängd på byggnad, underhåll av olika byggdelar/material, t ex fasad, så att branschen räknar så lika som möjligt. Samt att krav formuleras i linje med EU-krav taxonomi et cetera.</p>
Remiss	94	<p>Avsnittet ” Klimatdeklaration av markarbeten och</p>	<p>Vi ser svårigheter med att beräkna ”grovskaktning, terrassering med kross,</p>

Stockholmshem

		Markförstärkning”	<p>pålning, markstabilisering, spontning, saneringsåtgärder och borttransport av förorenade massor (ej sanering på annan plats), finplanering, hårdgjorda ytor, sprängning och avverkning” då de inrymmer olika komplicerade poster att beräkna. Till exempel kan pålning vara enkelt, medan att få fram mängden kross men då endast inom 2 meter från fasadliv kan vara svårt, då en grop ofta har varierande djup och det därmed kan vara svårt att mängda volym. En sittbänk/lekyta kan teoretiskt befinna sig inom 2metersgränsen, och ingår i finplanering. Det blir oklart om den då skall beräknas eller inte. Här finns det mycket att förtydliga till 2027. Beklagligtvis saknar bolaget i nuläget förslag på hur lydelsen istället skulle kunna vara utformad.</p>
Remiss	100	”Förslag 2027”	<p>Det är positivt att det börjar ställas krav på ombyggnader. Dock anser vi att en gränsdragning vid bygglovskrävande åtgärder exkluderar exempelvis byten av ventilationssystem och stammar för vatten och avlopp. Vi ser därför att kravet bör utökas till att omfatta åtminstone dessa discipliner, eller att en nedre monetär gräns för ombyggnader som skall klimatberäknas införs istället. Till exempel >1 MSEK.</p>

Stockholmshem

Remiss	100	Avsnitt ”Klimatdeklaration vid ombyggnad och tillbyggnad 2027”	<p>Tillbyggnader kan vara väl så omfattande. Huruvida de skall ingå i gränsvärden eller ej tar bolaget inte ställning till, men de borde rimligen omfattas av samma krav på klimatberäkning som nämnda bygglovskrävande ombyggnader. Att till exempel ”en påbyggnad (nämnt på sidan 108) saknar underbyggnad” är en sanning med modifikation. Det pågår i nuläget relativt stora påbyggnader (2 plan på ett 6våningshus) som har krävt tillkommande grundförstärkning. Bedömningen som görs i remissen är således ej korrekt. Vilka krav som skall ställas är upp till Boverket, men tillbyggnader kan absolut ha en relevant klimatpåverkan.</p>
--------	-----	---	---

Åsa Wigfeldt
VD

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Åsa Wigfeldt, Vd

Datum

2024-04-
12